

PAULO ĜENA TORETORE GINIGUINENA TESALONIKA EKALESIARI ĜERI

1 Tesalonika vaĝa-foforina guruĝari

Mai fefa ĝena tuĝamaĝi baregona tu Iesu ĝena ĝenoĝoi-iaĝoma vaĝa-ruaruana. Korana tu Iesu ĝena iaĝoma vaĝa-ruaruana mai fefai tu ekiraĝi-ĝutumaiato.

Paulo na mai fefa tu Korinto na etore-iaĝoato, mo tu ĝena evanelia varivarina vaĝa-ruaruana nuĝanai (Apostolo 17:1-14). Mai fefa Paulo na tu laĝani 50 ema 51 nuĝanai ta etoreato, mo tu Keriso maki emaseto murinai vau.

Mai fefai siri baregori tu karaa 4:15-18.

Paulo na mai fefa giniguinena etoreato korana eurato, Tesalonika ekalesiari 1) bene launaĝiri, Barau na ĝeri ai eveirito veiĝari tarimarima ĝoirari ai beĝene vaĝa-foforiri; 2) bene vaĝa-ribari, Iesu ma beiaĝomani; 3) bene launaĝiri, Barau korana-iaĝina maĝurina korikorinai beĝene tanu.

Paulo na mai fefa tu maiĝesi eboioĝaiato:

1. Ĝia aiĝesi vevaĝa-maĝuri ĝeĝoitaĝoto - karaa 1-3
2. Ĝia aiĝesina beĝene tanu mo maĝuri variĝunai - karaa 4-5

¹ Ĝai tauma toitoi, Paulo, Silas, e Timoteo, na Tamara Barau ema Vereĝauka Iesu Keriso ĝena ekalesia Tesalonika nuĝanai ĝatore-vinimini.

Varevare-bara ema maino ĝemi ai bene tanu.

Tesalonika tarimari ġeri maġuri

² Ġai tu ġaro mabarari ai Barau ġavaġa-namoani ġomi mabarami daimi ai, ema ġema ġuriguri nuġari ai ġakiraġimini. ³ Korana Barau, ġita Tamara, ġoiranai ġavetuġamaġi-taġoni, ġomi ġemi veġabidadama kamasi ġotovo-naġirini, e ġemi veuravini ai kamasi ġoġunaġaveni, ema ġemi vetuġamaġikau ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso ġenai kamasi ġovaġa-gwaġiġirini. ⁴ Tarikakama mabarami, ġai ribama ġomi tu Barau na eura-
vinimini ema ġia na eviriġimito ġia ġena. ⁵ Korana Vari Namona ġai na ġavinimito tu dia guruġai moġo, senaġi Iauka Veaġa ma seġukana e ma moġonina ġesi. Ġomi maki ma ribami, ġomi ġemi namo uranai ġai tu kamasi ġatanuto ġomi fakami ai.

⁶ Benamo ġomi na maki ġai ġotovotovomato ema Vereġauka ġotovotovoato enabe ġevaġa-
midigu midigumito, senaġi Barau ġena guruġa ġoġabi-raġeato ma vereremi ġesi. Mo verere Iauka Veaġa na evinimito. ⁷ Tauna moġa ġomi tu vevaġa-ġita namonai ġoiaġoto veġabidadama tarimari mabarari Makedonia ema Akaia ġeri. ⁸ Korana ġomi ġemina Vereġauka ġena guruġa eraka-rosito tu dia Makedonia ema Akaia nuġari ai moġo, senaġi ġomi ġemi veġabidadama Barau ġenai tu gabu mabaranai beġe ribaia. Moġa lorinai monai ġai na guruġa ta tu asi ma baġa kiraġiani. ⁹ Ġia tauġeri maki ġevkiraġito ġai na ġavarivarimito nai, ġomi na ġai kamasi ġoġabi-raġemato, ema kamasi babarau ġoiaġuirito, Barau maġurina ema moġonina ve-

tuḡunaḡina boḡono iaḡo-vini ḡana, ¹⁰ ema Natuna Iesu ḡonariani guba na ma beḡenoḡoi-iaḡomani. Ġia tu Barau na mase na ma evaḡa-variḡisi ḡenoḡoiato, ema ḡena baru bevaḡa-foforiani o tarimarima bevaḡa-kotarini ḡaronai, Iesu na bevaḡa-maḡurirani.

2

Paulo ḡena ḡauvei Tesalonika ai

¹ Tarikakama mabarami, ḡomi tauḡemi ma ribami, ḡemi ai ḡaiḡosito nai, asi ḡaḡauvei-kavato. ² Ġomi ribami maki, ḡai Tesalonika ḡana roḡosi roḡo baḡana iaḡosi nai, Filipi ai ḡevaḡa-midigu midigumato e ḡekira-fitogamato. Moḡoni, ḡeiaḡoma-vini baregomato, senaḡina Barau na evaḡa-kokoremato, ḡena Vari Namona baḡana kira-varami ḡana. ³ Ġai ḡema velaunaḡi ḡomi ḡemi ai tu dia guruḡa babobabo ai, dia tuḡamaḡi rakavari ai, e dia ta baḡana ḡofaia ḡana. ⁴ Senaḡi Barau na evaḡa-moḡonimato Vari Namona baḡana fiua. Moḡa lorinai ḡakiraḡiani, dia tarimarima baḡana vaḡa-iakuri ḡana, senaḡi Barau baḡana vaḡa-iakua ḡana. Ġia na ḡai nuḡama evetaurini. ⁵ Ġomi ribami, e Barau maki ḡoiranai, ḡai ḡaiḡosito nai tu, dia nuḡa-ḡani ai ḡavaḡa-raḡe ḡofakaumito-ḡoi, e mata-ḡaniḡani ai ḡaguruḡa-ḡofakauto-ḡoi. ⁶ Ġai tu asi ḡomi na boḡono vaḡa-raḡema, o tarima tari na beḡene vaḡa-raḡema ḡatato. ⁷ Ġai tu Keriso ḡena apostolo tarimama, be ma ḡema maoro, ḡema-ḡama ḡomi ḡemi ai

bağara kiraği. Senaği ğomi ğesi tatanuto-ğoi neganai, ğai tu marana, sina ta na natuna eğita-ğaurini kavana. ⁸ Ğauravini-rakavamito lorinai ğaurato, dia Barau ğena Vari Namona moğo ğemi bağana kiraği, senaği ğema mağuri maki ğatore-taririto, korana ğema veuravini ğemi ai tu barego lelevaği.

⁹ Tarikakama mabarami, ğai kamasi ğağauveito-ğoi ema ğavekwaragito-ğoi roğo ğotuğamaği-tağorini, ene? Barau ğena Vari Namona ğağobata-vinimito-ğoi nuğanai, boğilağani ğağauveito-ğoi, ğema-ğama bağana doğari uranai, bağa vağa-doğe-ganimini garina.

¹⁰ Ğomi na ğoğitamato ema Barau na maki eğitamato ğai kamasi ğaveağato, ğaveimaoromaoroto ema asi ğema kerere ta ğomi vağa-moğoni tarimami fakami ai. ¹¹ Ğomi ma ribami, ğai na ğomi tata ğaveimito-ğoi tu tama na natuna korikorina eveiani kavana. ¹² Ğai na ğavağa-kokoremito-ğoi, ğemi tuğamaği ğavağa-gwağigirito-ğoi, ema ğalau-nağimito-ğoi Barau vağa-iakuna veğari boğono veiri ğana. Ğia na ekeamini, ğena Basileia ma marevana baregona bene vinimi ğana. ¹³ Ğai na Barau ğatanikiu-viniani ğaro mabarari ai, korana ta tu, ğena guruğa ğağabi-iağosiato neganai, ğomi na ğoseğagiato ema ğoğabi-rağeato tu dia tarimarima ğeri guruğa, senaği guruğa moğonina korikori, Barau ğena guruğa. Mo guruğa tu ğovağa-moğoniani tarimami nuğami ai eğauveini. ¹⁴ Tarikakama mabarami, ğomi tu Barau ğena ekalesia Keriso Iesu nuğanai Iudea ğesi boğo

ilaila, korana Iuda tarimari na ġia ġevaġa-midigu midigurito ilailanai, ġomi maki ġemi doġoro tarimari na ġevaġa-midigu midigumini. ¹⁵ Iuda tarimari na Iesu Vereġauka ema peroveta tarimari ġevaġirito, ema ġai maki ġelaimato. Barau tu asi ġevaġa-iakuani, ema tarimarima mabarari ġekira-sirivaġi vinirini. ¹⁶ Ġai maki ġekira-ġoimani irau bese tarimari ġeri ai Vari Namona asi baġana kiraġia, korana maġuri vanaġivanāġi beġe ġabiani garina. Moġesi ġeri rakava vanaġivanāġi ġevaġa-baregorini. Senaġi Barau ġena baru maki iatari ai tu varau bevotu.

Paulo ġena ura baregona Tesalonika tarimari ma bene ġitari

¹⁷ Tarikakama mabarami, nega kotari roġo ġai ġomi sevimi na ġeinu-veġitamato, dia tuġamaġi ai, senaġi tauġani ai, asi ma ġaġitamini. Ġema ura baregona ġoirami baġana ġitari. ¹⁸ Ġai ġaurato tu ma baġana iaġosi ġomi ġemi ai. Moġoni, au Paulo, vaġa-vira akirato, senaġi Satani na ġema dabara ekouato. ¹⁹ Baġana ġenoġoi veġata, korana ġomi tu ġai ġema tuġamaġikau, ġema verere e ġema kokore voina ġera Vereġauka Iesu ġoiranai ġia ma beiaġomani ġaronai. ²⁰ Moġoni, ġai ġema veiavi e verere korana tu ġomi.

3

Paulo na Timoteo etuġuato Tesalonika ġana

¹ Ġai ġema vevaġa-gwaġiġi ġekorito, benamo ġakirato, namona tu ġai tauma ruarua moġo Atena ai baġana tanu, ² a ġai tarikakama Timoteo

tu baĝana tuĝua ĝomi ĝemi ai. Ĝia tu ĝai ĝesi Barau ĝena vetuĝunaĝi ĝaiaĝo-viniani, Keriso ĝena Vari Namona ĝaĝobata-iaĝiani. Ĝia na bene vaĝa-kokoremi ema ĝemi tuĝamaĝi bene vaĝa-gwaĝiĝiri ĝemi veĝabidadama nuĝanai. ³ Be, ĝomi ta na ĝena veĝabidadama asi bene raga-kwanea mani midigumidigu ĝoĝoitaĝorini nuĝanai. Ĝomi ribami, maniĝeri tu bita ĝoitaĝorini veĝata. ⁴ Ĝai roĝo ĝomi ĝesi tatanuto-ĝoi nai, ĝakiramito-ĝoi, ĝita tu beĝe vaĝa-midigu midigurani, benamo moĝeri ĝefoforito, be ĝoribarito. ⁵ Moĝa lorinai, ĝegu vevaĝa-gwaĝiĝi ekorito, benamo Timoteo atuĝu-iaĝosiatu, ĝia ĝenana banama riba, ĝemi veĝabidadama tu kamasi ĝotoreani. Korana irau dabara tari ai veribaĝani tauna na beribaĝanimini, benamo ĝai ĝema vekwaraĝi asi taunai beiaĝoni garina.

Timoteo ĝena vevarifu

⁶ Toma Timoteo tu ĝomi ĝemina beĝenoĝoi, ĝomi ĝemi veĝabidadama e veuravini variri namona bema kiraĝiri. Bekirama, ĝomi na ĝai roĝo ĝotuĝamaĝi-taĝomani, ema ĝourani boĝono ĝitama, ĝai na ĝomi baĝana ĝitami ĝatoni kavana. ⁷ Moĝa lorinai, tarikakama, ĝema midigumidigu ema dabara doko mabarari nuĝari ai ĝemi veĝabidadama na ĝevaĝa-kokoremato. ⁸ Korana ĝomi Vereĝauka ĝenai boĝo ruĝa-gigitarini neganai, ĝai ĝema maĝuri toma tu moĝoni beĝe namoni. ⁹ Barau ĝomi daimi ai kamasi baĝa tanikiuviniani, korana ĝai ĝema verere tu asikeikeina ĝomi ĝemi ai Barau ĝoiranai. ¹⁰ Boĝi-laĝani ma nuĝama mabarari ĝesi ĝaĝauĝauni, ĝomi

gōirami ma baḡana ḡitari ema ḡemi veḡabidadamai ḡorabuni dagarari na baḡana vaḡa-kavami ḡana.

¹¹ Bere namo ḡita Tamara Barau tauḡena na ema ḡera Vereḡauka Iesu na ḡema dabara beḡene veia, ḡomi ḡemi ai baḡana iaḡosi. ¹² Ḣera Vereḡauka na maki ḡomi veuravini na bene vaḡa-vonuvonu-raḡemi, karomi tata ema tarimarima mabarari boḡono ura-viniri uranai, ḡai na ḡomi ḡaura-vinimini kavana. ¹³ Barau na nuḡami bene vaḡa-kokoreri, benamo asi ḡemi vei-rakava ta e ma veaḡami ḡesi Tamara Barau ḡoiranai boḡono ruḡa, ḡera Vereḡauka Iesu ma beiaḡomani ma ḡena veaḡa tarimarimari mabarari ḡesi ḡaronai. Amen.

4

Barau na eura-viniani maḡurina

¹ Tarikakama mabarami, ḡegu guruḡa vaḡa-magona tu maiḡa. Barau vaḡa-iakuna ḡana aiḡesi boḡono tanu tu ḡavaḡa-ribamito. Moḡoni, ḡomi tu moḡesi ḡomaḡurini. Iesu Vereḡauka aranai ḡanoḡimini e ḡalaunaḡimini, ma boḡono kokore-iaḡiri ḡana. ² Korana vevaḡa-riba guruḡari Iesu Vereḡauka ḡena maoro na ḡavinimito tu ḡomi ma ribami.

³ Barau ḡena ura tu boḡono veaḡa, mata-boraḡa e veḡura-vanaḡi veiḡari ḡerina boḡono raka-veḡita. ⁴ Ḣomi tau tata maki ḡaraḡomi ḡesi boḡono tanu ma veaḡami e ma vegubakaumi ḡesi. ⁵ Dia mata-boraḡa na bene ḡori-kaumi noḡa Barau asi ribari beseri kavana. ⁶ Ema mo veiḡa

rekenai tau ta na tarikakana asi bene ġofaġofa-iaġia ema ġena ura bene veia. Ġai na ma nuġama mabarari ġesi ġakira-guinemito: Moġesi eveini tarimana tu Vereġauka na ġena rakava voina beviniani. ⁷ Korana Barau na ekearato tu dia tana mata-boraġa e tana veġura-vanaġi, senaġi tana veaġa ġana. ⁸ Moġa lorinai, dei na mo vevaġa-riba ġekira-fitoġaiiani tu dia tarimarima ġekira-fitoġarini, senaġi Iauka Veaġa evinimini Barauna ekira-fitoġaiiani.

⁹ Au na tarikaka uraviniri guruġari tu toma asi batore-vinimini, korana Barau na evaġa-ribamito, ġomi tata boġono veura-vevini. ¹⁰ Moġoni, ġomi na tu tarikaka mabarari Makedonia nuġanai ġoura-vinirini. Senaġi tarikakama, ġai na ma ġavaġa-naġimini, mani veiġa boġono vaġa-baregoa. ¹¹ Dagara baregona ġomi kamasi boġono tanu tu maiġesi: Asi boġono guru-raġe. Tauġemi ġemi ġauvei boġono vei, ema tauġemi ġimami na boġono ġauvei ġemi-ġami boġono doġari ġana, ġai na ġakiramito ilailanai. ¹² Monana vau asi ekalesia tarimari na beġe gubakaumini, ema ta ġenai asi boġo tuġamaġikauni, korana dagara tai asi boġo rabuni.

Iesu ġena ġenoġoi ġarona

¹³ Tarikakama mabarami, ġai ġaurani boġono riba, ġemaseto tarimari tu kamasi. Be, asi boġono tuġamaġi-meto, asi ġeri tuġamaġi-dadamaġi tarimari kavana. ¹⁴ Ġita na tavaġa-moġoniani tu Iesu emaseto, murinai tu ma evariġisi-ġenoġoito. Moġesi nai ma tavaġa-moġoniani deikara Iesu

gēgābidadama-viniato-ḡoi nuḡanai ḡemaseto tari-mari tu Barau na ma bevaḡa-variḡisi ḡeno-ḡoirini, Iesu ḡesi beḡabi-vegogorini.

¹⁵ Ḡai na kara ḡavaḡa-ribamini dagarari tu Vereḡauka ḡena guruḡa: Vereḡauka beḡenoḡoini ḡaronai, ḡita deidei roḡo maḡuri tatanuni tarimara na ḡemase-guineto tarimari asi bita raga-kwanerini, asi bita guineni Vereḡauka ḡesi veḡoitaḡo. ¹⁶ Barau beguruḡani ma seḡukana ḡesi, aneru baregona maki bekeakeani, ema Barau ḡena dudu befururuani ḡaronai, Vereḡauka tauḡena guba na bemariḡoni. Benamo deikarari ḡemaseto, Keriso ḡevaḡa-moḡoniato-ḡoi nuḡanai ḡemaseto tarimari, beḡe variḡisi-guineni. ¹⁷ Moḡa murinai, ḡita roḡo tamaḡurini ema roḡo tatanuni tarimara Barau na ḡia ḡeri ai ma bevaḡa-raka-kaurani magube nuḡari ai Vereḡauka ḡesi bitana vedoḡari ḡana, guba e tanobara fakari ai. Benamo Vereḡauka ḡesi bita tanu-vanaḡi vanaḡini. ¹⁸ Moḡa lorinai maiḡeri guruḡa ḡerina ḡomi tata boḡono vevaḡa-kokore-vevini.

5

Boḡono rovina-tore Vereḡauka ma beiaḡomani

¹ Tarikakama mabarami, ḡai na ḡomi asi ma baḡa tore-vinimini, aitoma mo nega e hora beḡe foforini. ² Korana ḡomi tauḡemi ma ribami ḡitakau, Vereḡauka ḡena iaḡoma ḡaronai tu lema tarimana, boḡi eiaḡomani kavana, beiaḡomani. ³ Tarimarima beḡe kirani, “Maino ema dagara mabarari namo moḡo.” Nuḡanai tu asikauna kerere baregona na beḡabirini, noḡa vavine ma

banina diana eguruni kavana. Tarima ta asi beraga-mağurini. ⁴ Senaği tarikakama, ġomi tu dia mukuna nuğanai ġotanuni tarimami, be mo ġaro na nuğami tu asi bene vağa-farevağiri lema tarimana kavana. ⁵ Ğomi mabarami tu mama e lağani tarimami. Ğita tu dia boği e mukuna ġeri tarimarima. ⁶ Moğa lorinai ġita tu asi bitana gena, asi bitana tanu-kava, tarima tari ġeveini kavana, senaği bitana tatağa, bitana boğeboğe, ema ġera tuğamaği beğene maoro. ⁷ Ğegenani tarimari tu boği ai ġegenani, ema ġeniuniuni tarimari maki boği ai ġeniuniuni. ⁸ Senaği ġita tu lağani ġena tarimarima dainai, ġera tuğamaği beğene maoro. Ğita tu veğabidadama e veuravini ġesiri kobarai bitana toreri, ema vevağa-mağuri vetuğamağina debara kwaragaunai tana vağa-iağoa. ⁹ Korana Barau na eğabi-viriğirato tu dia ġia ġena baru na tana midigumidigu ġana, senaği vevağa-mağuri bitana ġabia ġera Vereğauka Iesu Keriso ġenana. ¹⁰ Ğia ġita urarai emaseto tu, ġia ġesi bitana tanu-vanaği vanaği ġana, enabe ġita roğo mağuri o mase ġia ma beiağomani ġaronai. ¹¹ Moğa lorinai ġomi tata boğono vevağa-kokore-vevini e boğono vevağa-kava-vevini, maitoma ġoveini kavana.

Vevağa-riba guruğari tari

¹² Tarikakama mabarami, ġanoğimini, ġomi fakami ai ġeğauvei-kokoreni, Vereğauka aranai ġenarimini e dabara korikori ai ġevağa-ribamini tarimari boğono gubakauri. ¹³ Ğeri ġauvei dainai boğono gubakau-baregori ema boğono ura-viniri. Ma mainomi ġesi boğono tanu.

14 Tarikakama mabarami, ġavaġa-naġimini, ġauvei asi ġeveini tarimari boġono sisibavini, ġegarini tarimari boġono vaġa-kokoreri. Moira tarimari boġono vaġa-kavari, tarimarima mabarari ġeri ai boġono vevaġa-gwaġiġi.

15 Boġono boġeboġe, tarima ta na rakava na rakava voina asi bene veia, senaġi vanaġivanaġi ġomi tata ġemi ai ema tarimarima mabarari ġeri ai maki veiġa namori moġo boġono veiri.

16 Ġaro mabarari ai boġono verere. 17 Ġaro vanaġivanaġi boġono ġauġau. 18 Barau boġono tanikiu-vinia dagara mabarari ġeri ai. Korana mani tu Barau ġena ura ġomi Keriso Iesu ġesi ġomaġurini nuġanai.

19 Iauka Veaġa karavana asi boġono veibusea. 20 Peroveta guruġari asi boġono kirafitoġari. 21 Dagara mabarari boġono ribaginikauro; namori moġo boġono ġabi-raġeri.

22 Rakava dagarari mabarari ġerina boġono rakaveġita.

Vevaġa-namo guruġari

23 Maino Barauna na bene vaġa-veaġa ginikaumi. Iaukama, e ġemi maġuri, ema tauġanimi mabarari ġia na bene nariri, kerere ta na maki asi bene ġabimi, bene iaġo mo, ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena iaġoma ġaronai.

24 Ġomi ekeamito Barauna ġena guruġa mabarari tu moġoni, ġia na beveirini.

25 Tarikakama mabarami, ġai maki iatamai boġono ġuriġuri.

26 Tarikaka mabarari vetarikaka verauna na boġono vaġa-namori.

²⁷ Alaunaḡimini Vereḡauka aranai mai fefa boḡono iavi-foforia tarikaka mabarari ḡoirari ai.

²⁸ Ḡera Vereḡauka Iesu Keriso ḡena varevare-bara ḡomi ḡemi ai bene tanu.

GINITAŌ VARIŌUNA
The New Testament in the Sinaugoro Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sinaugoro long Niugini
Copyright © 1995 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Sinaugoro

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023
a998e4ce-f2f7-5577-968e-5d2feef358f1